

Valtioneuvoston päätös Sähkönsiirto Haapavesi Oy:n hakemukseen saada kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29 päivänä heinäkuuta 1977 annetussa laissa (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) tarkoitettu lunastuslupa ja ennakkohaltuunottolupa (Uusnivala–Puutionsaari).

Annettu Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 2024

HAKEMUS

Sähkönsiirto Haapavesi Oy (jäljempänä hakija) on 5.7.2022 saapuneella hakemuksellaan pyytänyt lunastuslain 5 §:n mukaista lunastuslupaa 400 kV sähkönsiirtojohton ja tiedon-siirtolaitteiden pysyvää käyttöoikeutta varten hakemuksessa ja sen liitteissä osoitetulla alueella Nivalan, Ylivieskan ja Haapaveden kaupungeissa. Hakija on hakenut lunastettavalle omaisuudelle lunastuslain 58 §:n mukaista ennakkohaltuunottolupaa. Hakija on pyytänyt lunastuksen kohteen jätettävän vähemmän tärkeiltä osiltaan lunastustoimituksessa määrättäväksi lunastuslain 10 §:n mukaisesti.

Lunastus alkaa Nivalan kaupungissa sijaitsevalta kiinteistöltä Uusnivalan muuntoasema 535-404-5-69 ja päättyy Haapaveden kaupungissa sijaitsevalle kiinteistölle Haapaveden Valtionmaa 71-893-10-1. Johdon pituus on noin 17 kilometriä.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa uusi 400 kV voimajohto välille Uusnivala–Puutionsaari. Uudella voimajohtolla johdetaan Puutionsaaren ja Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuistoissa tuotettu energia valtakunnan verkkoon Fingrid Oyj:n Uusnivalan sähköaseman kautta. Tuulivoimapuistojen tehotason vuoksi voimajohton jännitetaso täytyy olla 400 kV.

Voimajohto sijoittuu koko matkaltaan kahden Fingrid Oyj:n 400 kV johdon rinnalle. Uusnivalasta noin 13 kilometrin matkalla uusi johto sijoittuu olemassa olevien johtojen itäpuolelle. Tilan Aittola alueella uusi johto alittaa nykyiset 400 kV johdot ja sijoittuu loppumatkan niiden länsipuolelle.

Käytettävä pylväsrakenne on pääasiassa harustettu pylväsrakenne. Voimajohton vaatima maa-aluearve on 42 metriä leveä johtoaueka sekä tämän molemmin puolin 10 metriä leveät reunavyöhykkeet, joilla puuston korkeus on rajoitettu. Rakentamisraja sijoittuu reunavyöhykkeen takareunaan, 31 metrin etäisyydelle johdon keskilinjasta. Koska uusi johto sijoittuu olemassa olevien johtojen rinnalle, se vaatii noin 41 metrin leventymisen olemassa olevaan johtoalueeseen.

Energiavirasto on myöntänyt johdolle hankeluvan 22.12.2022.

Hankkeesta on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukainen arviointimenettely. Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut 27.7.2022 YVA-selostuksen täydentämisestä sähkönsiirron osalta perustellun päätelmänsä. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan voimajohto ei kokonaisuutena muodosta merkittäviä vaikutuksia luontoon tai eläimistöön.

LAUSUNNOT

Viranomaisten lausunnot

Ylivieskan ja Haapaveden kaupungeilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Asianosaisten lausunnot

Hanke kohdistuu 67 kiinteistön alueeseen. Kyseisten kiinteistöjen omistajille ja käyttöoikeuden haltijoille on varattu tilaisuus antaa lausuntonsa hakemuksesta siten kuin lunastuslaissa säädetään.

██████████ on todennut, että johtoalueen vaatima maa-alue on ilmoitettu epäselvästi ja harhaanjohtavasti tavalla, joka voi johtaa kiinteistönomistajalle tappioksi määrätessä lunastuslain mukaisia korvauksia. Lunastuslupahakemuksen kohdassa johtoalueen vaatimasta maa-alueesta esitetään, että voimajohdon vaatima maa-alue on 42 metriä leveä johtoaukea sekä tämän molemmin puolin 10 metriä leveät reunavyöhykkeet. Lunastuslupahakemuksen kohdassa johtoaukean vaatimasta maa-alueesta esitetään myös, että johtoalue vaatii noin 41 metrin levennyksen olemassa olevaan johtoalueeseen. Lunastuslupahakemuksen kohdassa johtoaukean vaatimasta maa-alueesta ei tuoda esille, että johtoalueen vaatima maa-alue ei vain rajoita, vaan estää kokonaisuudessaan elinkeinon ja metsätalouden harjoittamisen vanhan johtoaukean reunavyöhykkeelle. Lunastuslupahakemuksessa esitetystä johtoalueen vaatimasta maa-alueesta ja lunastuslupahakemuksen liitteenä 2 olevassa poikkileikkauspiirroksesta voi saada käsityksen, että lunastuslupahakemus koskee liitteen 2 poikkileikkaukseen merkittyä johtoalueen 41 metrin levennystä, vaikka uusi johto-alue rajoittaa kiinteistön käytön myös vanhan reuna-alueen osalta, eli kokonaisuudessaan 51 metrin leveydeltä vanhan johtoaukean reunasta mitattuna.

██████████ on todennut, että kaikille kiinteistön osakkaille ei ole tiedotettu lupaprosessista riittävällä tavalla.

Hakijan vastine

Hakija on todennut ██████████ lausunnosta, että johtoaukea ja reunavyöhykkeet muodostavat johtoalueen, johon lunastusluvalla saa käyttöoikeuden. Hakemuksen liitteenä olevassa johtoaluekuvassa on esitetty sekä nykyinen että tuleva johtoalue. Niiden välinen erotus on 41 metriä. Hakija on katsonut, että johtoalueen leveneminen on esitetty asianmukaisesti.

Hakija on todennut ██████████ lausunnosta, että ██████████-tilan kaikille neljälle omistajalle on lähetetty tiedoksianto lunastuslupahakemuksesta saantitodistuskirjeenä. Hakemuksesta on lisäksi tiedotettu yleistiedoksiantona kaupunkien ilmoitustauluilla ja virallisissa ilmoituslehdissä.

SOVELLETTAVAT LAINKOHDAT

Suomen perustuslain 15 §:n 1 momentin mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Pykälän 2 momentin mukaan omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen täyttää korvausta vastaan säädetään lailla.

Lunastuslain 4 §:n 1 momentin mukaan lunastaa saadaan, kun yleinen tarve sitä vaatii. Lunastusta ei kuitenkaan saa panna toimeen, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle koitua haitta on suurempi kuin siitä yleiselle edulle saatava hyöty.

Lunastuslain 4 §:n 2 momentin mukaan lunastuksen hakija voi olla myös yksityisoikeudellinen yhteisö, joka osoittaa yleisen tarpeen vaativan lunastusta ja esittää luotettavan selvityksen siitä, että lunastettava omaisuus tullaan käyttämään aiottuun tarkoitukseen.

Lunastuslain 5 §:n 1 momentin mukaan lunastusluvan antaa hakemuksesta valtioneuvosto yleisistunnossaan.

Lunastuslain 10 §:n 1 momentin mukaan lunastusluvassa on yksilöitävä lunastuksen kohde. Lunastuksen kohde voidaan kuitenkin vähemmän tärkeiltä osiltaan jättää lunastustoimituksessa määrättäväksi, jos lunastus tapahtuu voimansiirtolinjan, maakaasuverkoston tai muun näihin verrattavan hankkeen rakentamista varten ja lunastuksen kohteen yleispiirteistä osoittamista voidaan pitää lunastuslupaa annettaessa riittävänä.

Lunastuslain 58 §:n mukaan, jos töiden kiireellinen aloittaminen tai muut tärkeät syyt sitä vaativat, voi hakija saada oikeuden ottaa haltuunsa lunastettava omaisuus ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa.

Lunastuslain 59 §:n 1 momentin mukaan luvan ennakkohaltuunottoon myöntää hakemuksesta lunastusluvan antava viranomainen.

VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖS

Valtioneuvosto myöntää lunastuslain 4 §:n nojalla hakijalle luvan hakemuksen ja siihen liitetyn kartan mukaisesti lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 400 kV sähkönsiirtojohtoa ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Nivalan, Ylivieskan ja Haapaveden kaupungeissa. Lunastus alkaa Nivalan kaupungissa sijaitsevalta kiinteistöltä Uusnivalan muuntoasema 535-404-5-69 ja päättyy Haapaveden kaupungissa sijaitsevalle kiinteistölle Haapaveden Valtionmaa 71-893-10-1. Johdon pituus on noin 17 kilometriä.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n 1 momentin mukaisesti vähemmän tärkeiltä osiltaan lunastustoimituksessa määrättäväksi.

Valtioneuvosto myöntää hakijalle lunastuslain 58 §:n mukaisen ennakkohaltuunottoluvan.

Perustelut

Lunastushankkeella liitetään Puutionsaaren ja Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapaisujen tuottama energia kantaverkkoon. Tämän perusteella valtioneuvosto katsoo, että hanke on yleisen tarpeen vaatima.

Valtioneuvosto katsoo, että hakijan hakemat käyttöoikeuden rajoitukset ovat vastaaville hankkeille tavanomaisia ja lunastuksen tarkoituksen saavuttamiseksi välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Lisäksi valtioneuvosto katsoo hakemuksessa esitetyn johtolinjauksen ja toteuttamistavan tarkoituksenmukaiseksi ja perustelluksi. Lunastusta ei voida yhtä sopivasti saavuttaa millään muulla tavalla.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja yhteysviranomaisen perustellun päätelmän perusteella hanke on toteuttamiskelpoinen. Valtioneuvosto katsoo, että yleiselle edulle saatava hyöty on suurempi kuin yksityiselle edulle tuleva haitta.

Hakija on hakemuksessa pyytänyt ennakkohaltuunottoluvan myöntämistä voimajohdon rakentamista varten, koska johdon rakentaminen on ollut tarkoitus aloittaa vuoden 2023 aikana. Valtioneuvosto katsoo, että kiireellisyysedellytys täyttyy ja ennakkohaltuunottolupa voidaan myöntää haetun mukaisesti.

Vastaus lausunnoissa esitettyihin vaatimuksiin

Valtioneuvosto toteaa [REDACTED] lausunnosta, että johtoalueen leveneminen on esitetty asianmukaisesti ja vakiintuneella tavalla.

Valtioneuvosto toteaa [REDACTED] lausunnosta, että hakijan esittämän selvityksen mukaan lunastuslupahakemuksesta on kuultu asianosaisia lunastuslain edellyttämällä tavalla.

Myönnetty oikeudet

Johtoaukean leveys on 42 metriä. Sen kummallekin puolelle lunastetaan 10 metriä leveät reunavyöhykkeet, joilla kasvavien puiden korkeus on rajoitettu siten, etteivät ne aiheuta vaaraa johdolle.

Johdon omistajalla on sähkön ja tiedon siirtämiseen tarpeellisten johtojen, pylväiden ja muiden laitteiden rakentamista, käyttöä, tarkastamista, kunnossapitoa, korjaamista ja uusimista varten oikeus:

- 1) pystyttää ja pitää johtoaukealla sähkönsiirtojohto pylväineen, johtoköysineen ja muine laitteineen sekä tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen,
- 2) suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla ja suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille,
- 3) pitää johtoaukea vapaana puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon,
- 4) poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pitämisestä tai sinne pystyttämisestä ei ole erikseen sovittu,
- 5) sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa,
- 6) merkitä reunavyöhykkeellä sekä erityisestä syystä myös johtoalueen ulkopuolella kasvavat puut, jotka korkeutensa takia saattavat olla vaarallisia johdon säilymiselle, ja kaataa tällaiset puut, jollei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle.
- 7) Johdon omistajan lukuun työskentelevillä henkilöillä on oikeus jalan tai ajoneuvolla liikkua johtoaukeaa pitkin pylväältä toiselle. Hakijalla on oikeus tätä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla

olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä sekä käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

Lunastettava käyttöoikeus rajoittaa omaisuuden luovuttajan oikeuksia seuraavasti:

- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- 2) Aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin.
- 3) Ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväsrakenteita. Etäisyys luetaan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
- 4) Johtoaukealla ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta. Rakennuksia ei saa rakentaa 31 metriä lähemmäksi johtoaukean keskilinjaa.
- 5) Reunavyöhykkeillä kasvavat puut saavat johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkeita ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa korkeampia kuin puiden etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 6) Johtoaukealla ja sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa aiheutua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

MUUTOKSENHAKU

Lunastuslupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää tiedoksaannista. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Lunastuslain 87 §:n mukaan ennakkohaltuunotto-luvan myöntämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea valittamalla muutosta.

Ympäristö- ja ilmastoministeri

Kai Mykkänen

Ylitarkastaja

Johanna Juvonen

TIEDOKSI

Maanmittauslaitos
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Nivalan kaupunki
Ylivieskan kaupunki
Haapaveden kaupunki
Sähkönsiirto Haapavesi Oy
Kiinteistönomistajat

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteen oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi, kotikunta ja puhelinnumero
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä valitusosoitukseen
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä

tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
puhelinvaihe: 029 56 40200
telefax: 029 56 40382
sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun suuruus on 530 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.
<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455/#P5>